

RMK. I.

317

243

gymnastika

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

3548

Prich.

Q. M. 16 I.

317.

(Feltj.)

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

AZ IFIV THOBIASNAK AZ RA-
phael Angyallal valo vtra eredeferöl, es az által az nagy hal-
tól valo meg szabadulafaröl, vegre az Angyal intefeböl ö
neki hazafagáról, es az Raguel Leanianak el veteleröl, mely-
nek het Vra ölettetet meg az ördögtröl, es attul mint mene-
kedet meg az Ihu Tobias az Angyalnak tanitafa által,
vegre vissza tereferöl az ő ven Attyahoz
Felefegeuel egyetemben.

Ex capite Tobia 5.

Inden embert erre szium szent intek,
Hogy a mely szent iget Istentől vöttetök,
Mint egy drága követ vgyan őrizetök,
Mert ha el vesztitök meg nem lelhetitek.

Im ha az erkölcsöt bennetök meg nezőm,
Czak nyeluel vallyatok azt eszemben veszőm,
Igen el hisztatok én vgyan azt hiszem,
Túrhető giúmolczie az hitnek azt nezőm.

Nagy vetke Adamnak lelkünköt rontotta,
Mint hattunak ninczen semmi változafa,
Vgyan nem fog raitunk Istennek mondafa,
Mint tőknek nem ragad tőuis oldalara.

Oly szép tanitással most adnak tanaczot,
Regi ő Törüenből értelmes peldakar,
Kikben oktat Isten mint attiafiakat,
Mieparanczol kerlek hogy fogadgyatok azt.

Regi meg lőt dolgot hozok előtökben,
Kerlek meg hallyatok vegyetök esztőkben,
Mert nem fokat szolok mostan ez enekben,
Czak hogy haznalhatnak inkább nektek ebben.
Iakob orszaganak egy szézeletiben,

A

Nepra-

1550.

Andreas Bressan in Viterbo
Bartholomaeus

Neptalimnak földé ilyen nevezetben,
Galilean fellyúl vala vt menteben,
Mely vt megien vala nap le enefzetben.

Sephet es Neptalim Varassanak neue,
Tobias az iambor lakik vala benne,
Ű felesége nek Anna aszfzony neue,
Szep magzattyanakis kis Tobias neue.

Tobias az iambor Isten felő vala,
Isteni felelemre ő fiat tanira,
Szüleit tisztellye kegyessen oktata,
Kinek io erkölcszen örül attia annya.

Országat ackoron Iszraelnek bira,
Ieroboam Kiraly nagy kegyetlen vala,
Aranyból ezüstből baluant alkottata,
Sido neppel baluant igen imattata.

Boszfuszagot teszen az nagy W r Istennek,
Igen vetkőztete nepet Iszraelnek,
Ezen fel lobbana haragya Istennek,
Mert lőn veszedelmek az szegen kősségnek.

Iszrael nepere keszűle haragyaban,
Kiraly ki lakozik ben Afsiriaban,
Salmanaszar neue nagy hatalmassagban,
Sidokat el viue azért nagy fogfagban.

El vitetek szegen szent Tobias vele,
Mind haza nepeuel rabfagra esenek,
Keferű sirással fogva vitetenek,
Czak halat ad vala ezért az Istennek.

Czuda irgalmassag Tobiasban vala,
Mert attia fiait igen latogattya,
Nyomorusagokat ő kefergi vala,
Noha ezt előtők nem ielenti vala.

Ot a Salmanazar Kiraly meg holt vala,
Hatalma maradá egy vitez fiara,
Kit Coronazanak az Afsiriaba,
Sennacherib Kiraly neki neue vala.

Nem

Nem sok idő múlva Sidokra indula,
Sennacherib Király mert hatalmas vala,
Tizen negy estendő fordulatban vala,
Ezekias Király birodalma vala.

Nagy szegycnt akkoron Sennacherib vala,
Mert az nagy W r Isten igen meg karomla,
Szaz nyolczuan öt ezer nepe ot meg hala,
Meg önnön magais nagy futua szalada.

Vgy öleti vala szegén Sido nepet,
Salmanazer Király fokta vala őket,
Nagy boszufagaban öle szegényeket,
Titkon szent Tobias temeti testeket.

Buuaban Tobias le feguek agyara,
Mert az temetesben testet el farazta,
Ot el szenderedek egy edes almaba,
Szemet meg vakita feczkenek ganeia.

Immar Tobiasnak szeme meg vakula,
Sennacherib Kiralis öt kergeti vala,
Ot az szegénsegis reaia borula,
Talam szüueben volt illyen gondolatya.

W r Isten te benned mind öröcke biztam,
Ven feimet nem tudom most houa haiczam,
Nagy nyomorusagba ven koromba iuttam,
Nem tudom mit tegyek feiem kire bizzam.

Mely szép könyörgessel imadkozni kezdé,
Nagy fohazkodással egy siralmat kezdé,
V r Isten io tete mert iuta eszebe,
Illyen szép könyörgest keferuesen kezdé.

Oratio Tobie in afflictione ad Deum.

Aldor o W r Isten te czeleködted,
Mert igaz teneked minden itéletöd,
Vraid igassag kialtunk teneked,
Mert nyomorultaknak gondokat vifeled.
Ne legyek feledue előtted W r Isten,

Nagy esedezesem iufson te elődben,
Ne ally boshíszut kerlek en nagy búneimen,
Szüleinknek vetket ne vessd szemünkre.

De hogy nem engedenek paranczolatidnak,
Azert adal kezebe gonoz poganoknak,
Teuelgest engedel mint szegen iuhoknak,
Nem tuggyuk ma holnapé adatunk halálnak.

Read biztam Vram en szegen lelkemet,
Io akaratodból kerlek en tegedet,
Vegyed hozzád immar en szegen lelkemet,
Ne keferged immar kerlek életemet.

Ez könyörgést mikor szent Tobias monda,
Kegyelmes az Isten útét meg halgata,
Az Raphael Angyalt ottan el boczata,
Hogy szent Tobiasnak szűkfeget meg latna.

Tobias mittit filium in Rages civitatem Medorum.

AZ könyörgés vtan Tobias szolt vala,
Eggyetlen egy Fiat elő hiuattata,
Szauat meg halgatna neki Paranczola,
Hamar önnön magát kelfizitene vtra.

Syes vgy mond Fiam Tobias azt mongya,
Menyel Medufoknak ú tártromaniaba,
Mikor be iutandasz Rages Varasaba,
Rokonoknak az Gabellusnak hazaba.

De ne teuelegtesd semmiben elmedet,
Tiz gira ezúfstót Gabellustól keried,
ő ados leuelet eleiben vessd,
Meg adgya bizonnial Fiam azt meg hidgyed.

Erre kis Tobias felele attianak,
Kegyelmed ennekem mit mond allok annak,
Kéz vagyok engednem paranczolatodnak,
Szolgálok mindenben mint edes attiamnak.

Semmit ú atianak ellene nem szola,
Oly nemes erkölcze ú nekic vala,

Az Vr

Az Vr Istent feli es tiszteli vala,
Szüleit nyomorufagokban szolgálta.

Im ha meg tekintéük mostani údóban,
Lattiuke Ifiakat attiókhoz húfegben,
Ninczen attiók annyok nalok böczületben,
Magokat alittiak Ifiak negedfegben.

Iger Isten hofzszu eletet azoknak,
Kik tizteltegeket tesznek szülceiknek,
Nemes aiandek az kit fokban el vetnek,
Nem szúkseg hofzszu fark effele keczkenek.

Iflu kis Tobias attianak ezt monda,
Hogy Gabellus útet csak ingyen sem latta,
Az vtat sem tudgya kin oda iuthatna,
Erre az ú attia felele ezt monda.

No keres egy tarfor fiam te magadnak,
Kinek húfegere teged bizhassalak,
Iuralmat meg adom mind egy penzig annak,
Kis Tobias ki mene előle attianak.

De hogy iutor vala kapu eleiben,
Hat egy Ifiu magat el fel őuedzette,
Mind ha maid kefsz volna vtra erednie,
Öltezeti vala ekes ő nekie.

Eszt az kis Tobias be hiva attiahoz,
Mert igen geredez fziue neki ahoz,
Ifiu hogy be iuta az nagy Tobiashoz,
Köszönetet nyuita mint meg nyomorulthoz.

Bizzal az Istenbe es legy nagy örömmel,
Felele Tobias minemú örömmel,
Egnek vilagatis nem latom szememmel,
Mondgya Ifiu neki meg gyogúlsz ezennel.

Rageft Medoromban tudna azt kerdezi
Tobias Ifiutol, Ifiu azt feleli,
Tudgya Gabellustis es ú iol esmeri,
Fiat kis Tobiasft oda tudgya vinni.

Eszt nem elmerheti Tobias ki volna,

Azarias az nagy Ananias fia,
Az Istennek Raphael neuő Angyala,
Ki szent Tobiafnak húfeggel szolgál.

Ministerium Angelorum.

CZoda az Istennek rolunk ily nagy gondgya:
Sidok Egiptombol hogy ki iőnek vala,
Egy Angyal mert őket igazgattya vala,
Eiel nappal nekik húfeggel szolgál.

Ezt meg paranczolta ő szent Angyalynak,
Tegedet kezekben hogy ők hordozzanak,
Hú ember vradba neked szolgállyanak,
Ne arczyanak kőuek à te labaidnak.

Nagy bőczyős nalatok az telhetetlenseg,
Angyaloknak nem hagy szolgálai részegseg,
Minden kéuanfagtok ektelen nyereseg,
Azért kőuetkőzik sok szerenczetlenseg.

De mikor Tobiasz fiat el keszite,
Egésleget ő fiamnak menyből kere,
Ortzaiait apollya nyakat meg őlele,
Kegyes aldomással úket el eretzte.

Ezen Anna aszfszony igen gondolkodek,
Hogy ő magzatyokat nagy vtra erettek,
Ven ember Anna aszfszony nagyon fohazkodek,
Mind aszfszonyallat szegeny keferedek.

Ottan emlekőzek ő egy magzatyarol,
Wengedelmenek nagy iamborlagarol,
W hozzaiok valo io szolgaltatyarol,
Magat nem tarthata illyen nagy sirastol.

Venfegűnknek fiam valal te istapia,
Szomorufagunknak valal vigafaga,
Es szegénységűnknek minden kazdagfaga,
Es maradékinknak minden gyamollfaga.

Oly igen kereti Tobiasz ne sirna,
Mert vezzerli fiat Istennek Angyala,

Epen

Epen egessebbe ismet iőne haza,
Afszony hogy ezt halla sirasat el hadgya.

Lassuk kis Tobiaſt Angyallal mint iarnak,
Egy napi menő földet mikoron iaranak,
Tigris vize melle csak hamar iutanak,
Tobias le vona saruiat labainak.

Es az vizen kezde labat mofogatni,
Ot egy nagy vndok Hal kezde rea kapni,
Rettene Tobias kezde kialtani,
Azaria ne hagy az halnak meg marni.

Ne fely Angyal monda kapd az kopoltoiat,
Ragada Tobias kiranta az halat,
Tapodnya kezde halat talpa alat,
Azaria monda hasicz meg az hafat.

Tobias ki veue epeiēt ſziuet gyomrat,
Meg mondgya ő neki keuetkőző hafznat,
Hol tűzbe vetnenek ſziuebe egy farkat,
Monda fok őrdőgnek aual el futafat.

Ezen kerlek monda Tobias Angyalnak,
Hol lefzen ez eiel helye halafunknak,
Mutat egy ſzep varast Angyal Tobiasfnak,
It lefzen ez eiel helye nyugalmunknak.

Te nemzeted közzül it egy iambor lakik,
Iambor Raguelnek neptől hiuattratik,
Szep leanyok vagyon hazoknal ő nekile,
Szep Sara afszonnak leany hiuattatik.

Read az ſzep leany moſt hazas tarſul neſz,
Mellyet Feleſegül moſtan te hozzad veſz,
Sok marhat Leanyal ſzüleittől te veſz,
Ha en beſzedimnek Tobias te moſt hiſz.

Angyalnak Tobias igy felele monda,
Leant het ſérfinak hallom attak volna,
De az őrdög őket mind meg ölte volna.
Félek hogy velemis leany vgy ne iarna.

Ne ſely ſemmit monda Angyal Tobiasfnak,

Mert

Mert őrdög hatalma arthat csak azoknak,
Istennek szent Lelket kik tőlök el hanyyak,
Ertelmek csak olyan mind lonak baromnak.

Sőt ha be menendesz leanyal az hazban,
Szenuedes iozanfag legyen te magadban,
Könyörgesed legyen nagy fohazkodásban,
Hogy ne arczon semmit őrdög czyalardságban.

Csak hamar az varast úk el közelitek,
Raguelnek hazatők ottan meg lelek,
Ifiakat mind ketten hazba ot be viuek,
Ifiak ielen voltat ot igen őrülek.

Regi iamboroktól peldat tanulhattok,
Kereztienek mostan ti reiatok szolok,
Noha hiuek vattok de keueyek vattok,
Vendeg vton iartot igen orollyatok.

Irgalmaflagtoknak maga egyyk iele,
Vendeg vton iartot minden hazba vegye,
Ezt mongyatok fokszor metzúnk it ben vele,
Ha csak egy penzeis ninczen erszenyebé.

Bizuan az Raguel kerde honnat iőnek,
Mondak fogfagaboli iőnek Niniuenek,
Kerde nagy Tobiasst hogy ha esmerneyek,
Raphael felele ottan Raguelnek.

Sőt mi iol esmeriúk Tobiasst ki volna,
Vyaua! mutata à kis Tobiasra,
Ez az nagy Tobias egyetlen egy fia,
Raguel ezt halla nagy fokat gondola.

Isten teged aldgyon Raguel azt mongya,
Mert vagy ily iambornak fzerelmes magzatia,
Őrültőkben sűrnek felesége leanya,
Raguel ot etelt ottan czinaltata.

Tobias sem eszik sem iszik addiglan,
A mig meg nem adgya neki akkit keuan,
Feleségül mondgya hogy Sarat keuanna,
Raguel ezt halla nagy fokat gondola.

Az hét férfiakról fokat gondolkodék,
Őrdőgtől halalok hogy igen történek,
Felti kis Tobiafi vagy ne czalatkoznak,
Raphael azt mondgya hogy ne gondolkodnek.

Ne fely neki adnod te szép leányodat,
Gondollyad Istennek nagy hatalmassagat,
Azért nem valhattak hét férfiak Sarar,
Illetne Tobiafi mint te attiadniat.

Raguel az leant ottan elő hiua,
Iob kezét Saranak kezevel meg fogá,
Ísu Tobiasznak iob kezében ada,
Terdre esek kezét fel emele monda.

Mindenható felfeg vagy mindennek Vra,
Abraham Isaknak Israclnek Vra,
Ti hazaslagtokat fiaim meg aldgya,
É szent aldasauaal biria igazgassa.

Vigan az vacziorat mikor el vègezek,
Az szép Sara aszszont agyas hazba viuek,
Tobiafi leányhoz szépen be keserek,
Hala adas után ot az vendek el ofzlek.

Akkor emléközök szauarol Angyalnak.
Szúnebe egy falkat tűzbe vete halnak,
Ada őrdög magát leg ottan futasnak,
Akada kezében Raphael Angyalnak.

Felső Egyiptomnak nagy úrú puztaian,
Hagya meg kőrózue ez mai napiglan,
Igy volnank erőssék Istennek hatalman,
Ha iarnank Istennek kegyes tanitafan.

De ha ti be gyúltók az menyeközőben,
Het fele nagy iofzag vagyon erkölcsztőkben,
Az első io erkölcs az az reszegegben,
Az másik io erkölcs az nagy tombolasban.

Ruha öltözeti vagyon keuelyseggel,
Hunyorgatnak Isiak ot merges szemekkel,
Őrdög-is forgodik köztők az fa kesssel,

Nem szerez iot hidgyed ot 3 mesterfeged.
Bor el kőzenesben azon tanaczkoznak,
Aitot vő legenre hogy meg ostromlanak,
Bizon nem tiztesleg bator el haggyatok,
Mondom hogy gonossag valahol azt kapratok.

Immar maod napon izinte hainalkorba,
Lata az Raguel úket agyas hazba,
Raguel Istennek lőn hala adasban,
Mind Anna afzfzonnyal nagy vigasagaban.

Aldot vagy Vr Isten Israelnek Wra,
Hogy nem törtent nekünk mint alittyuk vala,
Szent irgalmassagod ma mi reank szalla,
Órdög ellenfegtől vagyunk meg szabadulua.

Egy kazdag ebedet Raguel szerzete,
Szomszedgya barattya hozta mind begyüle,
Latak Tobiasnak volna egessege,
Io szerenczeieken az vendeg örüle.

Minden iofzaganak Raguel aialla,
Felet Tobiasnak az Leannyal ada,
Ezen meg eskűnek hitit be irata,
Holta vtan az többit mind nekiek hadna.

Azarias Angyalt Tobias boczata,
Tiz Gira ezüstöt Gabellustol hozna,
Es az Gabellustis menyegzőben hina,
Azarias halla ottan el indula.

Gabellus Angyallal menyegzőben iuta,
Mind kettőt Gabellus ekeslen meg alda,
Tobiasnak es az Saranak ezt monda,
Ti hazasagokat az Vr Isten meg algya.

Keszűl kis Tobias haza indulnia,
Raguel vgy kerí ne sietne haza,
Tobias nem akar semmit mulatnia,
Nem akar maradni Raguel hogy lata.

Ada meg únéki Sarat szep leanyat,
Vele őzue ada nagy iambor szolgakar,

Kik Sarat szolgallyak nagy szép leányokat,
Kazdag öltözetet drága szép ruhákat,
Tuhokat barmokat temerdek sok kenczer,
Özuerekkel özue ada nagy teucket,
Mas seregben haitnak szép borios únöket,
Szerenczezi vendeg ot mind kettőn őket.

Artiat Annyat Sara terden alna kerü.
Ő aldomasokkal erefszkek követi,
Alnak mind környüle szép leány barati,
Szúlei rokoni ezt mondgyak ő neki.

Istennek Angyala titóket vezeryen,
Istennek Angyala ti veletők legen,
Ipad napad teged nagy io neuem vegyen,
Ihu kis Tobiastedet szeressen.

Tizen eggyed napon vtra indulanak,
Charan varasához mikoron jutanak,
Ki ellenbe vala Ninive varasnak,
Az Raphael Angyal monda az Tobiafnak.

Tudom hogy var teged atiad nagy banatban,
Ier mennyünk el elől had iőyének lassan,
Vegy hozzád az halnak epeiben mostan,
Oruossagnak szúkiek leszen ingyen maidan.

Eleiben ha iutz à te ven Atiadnak,
Közöni únekie mind edes Atiadnak,
Orcziaiat apollyad szegen ven iambornak,
Szemet ottan meg kend epeicuel az halnak.

Annaszony ül vala vt felen egy halmon,
Tauol meg esmere Tobiaszt az vton,
Siet ő Vrahoz hogy örömet mondgyon,
Meg iőt az en fiam Vram im hol vagyon.

Szegen ven Tobias magat vezetteti,
Fia eleiben siet el ki menni,
Orcziaiat apollya Attya Annya neki,
Kedzenek nagy halat az Istennek adni,
Imatfagat mihelt Tobias vegeze,

Epeiet

Epeiet az hálnak ottan elő veue,
 w Attianak szemet epeuel meg kene,
 Halyogot szeméről ottan elő feyte.
 Szeme Tobiasnak immaran meg nilek,
 Örömeben szegen or el feletkőzek,
 Mint iartanak arról meg nem emlekőzzek,
 Het nap ezenközben csak hamar betelek.
 Sara Aszfszony iuta minden nepeiuel,
 Iambor szolgálual őzuerel teueckel,
 Nagy szép leányokat draga őltőlzettel,
 Temerdek iofzszagal es draga kenczeckel.
 Nagy halat adanak ezen az Istennek,
 Tiszteleget tőnek az nagy Vr Istennek,
 Szép dicziretőket úk mind eneklenek,
 Nagy io szerenczeuel hogy haza iőttenek.
 Ez pelda tinektek esztőkben legyen,
 Igazgasson Isten io szerenczetekben,
 Diczirtessék Isten az őszent neueben,
 Tisztesleg ő neki mind örőke Amen.
 Ez dolgot enekben az melz ember szerze, *)
 Neuét vers feieken szépen ki iclente,
 Szelútettől eddik esztendőöt meg vete,
 Az mas fel ezernek es őruennek lele.

V E G E.

B A R T F A N.

** András Desse in Debrecen*

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi-Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár